

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 106/18

Luksemburg, 12 lipca 2018 r.

Wyrok w sprawie C-89/17
Secretary of State for the Home Department / Rozanne Banger

**Jeżeli obywatel Unii powraca do swego państwa członkowskiego pochodzenia,
państwo to jest zobowiązane do ułatwienia wjazdu i pobytu partnerowi spoza Unii,
z którym obywatel ten pozostaje w stałym związku**

Decyzja o odmowie udzielenia takiego zezwolenia na pobyt partnerowi spoza Unii powinna opierać się na szczegółowej analizie osobistej sytuacji wnioskodawcy i być uzasadniona

Rozanne Banger, obywatelka Republiki Południowej Afryki, jest partnerką Philipa Rada, obywatela brytyjskiego. R. Banger i P. Rado mieszkali wspólnie w Republice Południowej Afryki w latach 2008–2010, a następnie przeprowadzili się do Niderlandów. R. Banger otrzymała niderlandzką kartę pobytową jako członek rozszerzonej rodziny obywatela Unii, zgodnie z dyrektywą w sprawie swobodnego przemieszczania się obywateli Unii i członków ich rodzin¹.

Dyrektywa ta wymaga, aby państwa członkowskie ułatwiały wjazd i pobyt partnera, z którym ten obywatel Unii pozostaje w stałym związku, w sytuacji gdy obywatel Unii przeniósł się do państwa członkowskiego innego niż to, którego przynależność państwową posiada. Przy rozpatrywaniu wniosku pochodzącego od takiej osoby państwa członkowskie mają obowiązek dokonywania szczegółowej analizy osobistych okoliczności i uzasadnienia każdej odmowy wjazdu lub pobytu.

W 2013 r. R. Banger i P. Rado przenieśli się do Zjednoczonego Królestwa, i R. Banger wniosła o przyznanie jej karty pobytowej. Secretary of State for the Home Department (brytyjski minister spraw wewnętrznych) oddalił jej wniosek na podstawie brytyjskich przepisów prawnych transponujących dyrektywę. Przepisy te określają prawa członków rodziny obywateli brytyjskich powracających do tego państwa członkowskiego po skorzystaniu z prawa do swobodnego przemieszczania się w innym państwie członkowskim. Aby zostać uznanym za członka rodziny obywatela brytyjskiego, wnioskodawca musi być małżonkiem lub zarejestrowanym partnerem obywatela brytyjskiego. R. Banger nie pozostawała w związku małżeńskim z P. Radem w momencie składania wniosku o zezwolenie na pobyt i z tego względu jej wniosek został oddalony.

R. Banger zaskarżyła decyzję wydaną przez Secretary of State. Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) [sąd wyższej instancji (wydział ds. imigracji i azylu), Zjednoczone Królestwo] skierował do Trybunału Sprawiedliwości pytania dotyczące wykładni dyrektywy w sprawie swobodnego przemieszczania się oraz konsekwencji wynikających z wydanego przez Trybunał wyroku w sprawie Singh². Zgodnie z orzecznictwem wypracowanym począwszy od tego wyroku, gdy obywatele Unii wracają do państwa członkowskiego pochodzenia po wykonaniu prawa pobytu w innym państwie członkowskim, członkowie ich rodzin powinni mieć zapewnione co najmniej takie same prawa jak te, które zostałyby im zapewnione zgodnie z prawem Unii w innym państwie członkowskim. Jednakże sprawa ta dotyczyła małżonka obywatela Unii, podczas gdy omawiana sprawa dotyczy partnera, który nie jest ani małżonkiem, ani partnerem zarejestrowanym.

¹ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 2004, L 158, s. 77).

² Wyrok Trybunału z dnia 7 lipca 1992 r., Singh, [C-370/90](#).

Upper Tribunal zwrócił się zatem do Trybunału z pytaniem, czy zasady ustanowione w wyroku w sprawie Singh mają także zastosowanie w sytuacji, gdy obywatel państwa nienależącego do Unii nie jest małżonkiem obywatela Unii powracającego do państwa członkowskiego swojego pochodzenia. Sąd ten zastanawia się także, czy decyzja odmowna, która nie opiera się na szczegółowej analizie osobistych okoliczności dotyczących wnioskodawcy i nie jest uzasadniona w sposób odpowiedni lub wystarczający, narusza prawo Unii.

W dzisiejszym wyroku Trybunał przede wszystkim potwierdził, że dyrektywa reguluje jedynie warunki wjazdu i pobytu obywatela Unii na terytorium państw członkowskich innych niż państwo, którego obywatelstwo posiada. Wynika stąd, że dyrektywa ta nie może być w przypadku R. Banger podstawą dla ułatwienia jej przez Zjednoczone Królestwo, państwo członkowskie pochodzenia jej partnera, uzyskania pozytywnego rozpatrzenia jej wniosku o wydanie zezwolenia na pobyt.

Trybunał przypomniał jednak swoje orzecznictwo, zgodnie z którym w niektórych sytuacjach obywatelom państw nienależących do Unii, będącym członkami rodziny obywatela Unii, może zostać przyznane pochodne prawo pobytu w państwie członkowskim, którego przynależność państwową posiada obywatel Unii, na podstawie art. 21 ust. 1 TFUE (postanowienia przyznającego bezpośrednio obywatelom Unii podstawowe i indywidualne prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich). Orzecznictwo to opiera się na rozumowaniu, zgodnie z którym obywatel Unii zostałby odwiedziony od opuszczenia państwa członkowskiego, którego przynależność państwową posiada, w celu wykonania prawa pobytu, gdyby nie miał pewności, że po powrocie do państwa członkowskiego swego pochodzenia będzie mógł dalej prowadzić życie rodzinne, zbudowane lub umocnione z obywatelem państwa nienależącego do Unii w przyjmującym państwie członkowskim w trakcie efektywnego pobytu. Zgodnie z tym orzecznictwem warunki przyznania takiego pochodnego prawa pobytu co do zasady nie mogą być bardziej rygorystyczne niż warunki przewidziane w dyrektywie.

W konsekwencji Trybunał orzekł, że w sytuacji takiej jak rozpatrywana należy stosować dyrektywę w drodze analogii. Stwierdził on, że w dyrektywie jest mowa konkretnie o partnerze, z którym obywatel Unii pozostaje w stałym związku, a jednocześnie przewiduje ona, że przyjmujące państwo członkowskie powinno ułatwiać wjazd i pobyt tego partnera. Tym samym **art. 21 TFUE zobowiązuje państwo członkowskie, którego przynależność państwową posiada obywatel Unii, do ułatwienia udzielenia zezwolenia na pobyt partnerowi spoza Unii, z którym obywatel Unii pozostaje w stałym związku, jeżeli ten obywatel Unii, po skorzystaniu z prawa do swobodnego przemieszczania, powraca wraz z partnerem do państwa członkowskiego, którego przynależność państwową posiada, by w nim przebywać.**

Trybunał podkreślił, że **państwa członkowskie nie są zobowiązane do uznania prawa wjazdu i pobytu na rzecz obywateli państw nienależących do Unii, którzy z obywatelem Unii pozostają w stałym związku, lecz jedynie do pewnego uprzywilejowania wniosków złożonych przez tych obywateli w stosunku do wniosków składanych przez innych obywateli państw nienależących do Unii.**

Następnie, zważywszy że dyrektywa stosuje się w drodze analogii w sytuacji, gdy obywatel Unii powraca do swojego państwa członkowskiego pochodzenia, Trybunał stwierdził, że **decyzja o odmowie udzielenia zezwolenia na pobyt będącemu obywatelem państwa nienależącego do Unii niezarejestrowanemu partnerowi obywatela Unii, który to obywatel Unii, po skorzystaniu z prawa do swobodnego przemieszczania w innym państwie członkowskim, powraca do państwa członkowskiego, którego przynależność państwową posiada, powinna opierać się na szczegółowej analizie osobistych okoliczności dotyczących wnioskodawcy i powinna być uzasadniona.**

Wreszcie Trybunał orzekł, że obywatelom państw nienależących do Unii powinien przysługiwać środek zaskarżenia umożliwiający zakwestionowanie decyzji o odmowie udzielenia im zezwolenia na pobyt. W tym kontekście sąd krajowy powinien móc ustalić, czy decyzja odmowna opiera się na wystarczająco solidnej podstawie faktycznej i czy były przestrzegane gwarancje proceduralne.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793